

**Otthon
a számítógépeknek**

Ács S. Sándor felvétele

A Számítástechnikai és Ügyvitelgépészeti Vállalat szegedi telepe kinőtte korábbi alberletét a kábelgyárban, s új otthon felépítését határozták el az újszegedi városrészben, az MTA Biológiai Kutatóintézetének szomszédságában. Az építők jól haladnak a munkálatokkal, őszre valóban főbérlethez juthatnak a számítógépek.

Javaslatok, észrevételek

Vita a környezetvédelmi törvénytervezetről

A környezetvédelemről szóló törvénytervezet a Hazafias Népront Országos Tanácsa, az Igazságügyi Minisztérium, az Építési és Városfejlesztési Minisztérium nyilvános országos vitába bocsátotta azzal a céllal, hogy a környezetvédelmi feladatok, s követelmények még ismertebbé váljanak, és a törvényalkotás demokratizmusra szorítsa. Ennek során a többi kijelölt város-hoz hasonlóan került sor nyilvános vitára tegnap Szegeden, az MTA szegedi bizottságának székházában. A vitában a szegedi egyetem oktatói, valamint a város tudományos intézeteinek képviselői vettek részt, s így a találkozás szakmai tanácskozásnak is beillett.

A jelenlevőket dr. Szőkefalvy-Nagy Béla egyetemi tanár, a SZAB elnöke, a népront megyei bizottságának alelnöke köszöntötte, s ismertette a vita célját. Korábban a törvényalkotási folyamatban már jól bevált formákhoz hasonlóan most is figyelembe veszik a különböző szakmák, csoportok tapasztalatait, véleményét.

A felszólalások egymást követték, és igen élénk eszmecsere kezdődött. Többen szóvá tették, hogy a készülő törvény szabályozza nyilvános helyen a dohányzást. Példaként említették Lengyelországot, ahol az éttermekben megtiltották a „füstölést”, az NDK-ban pedig, az étkezések ideje alatt nem lehet rágyújtani. A dohányzással kapcsolatban még felmerült, miképp lehetne szankcionálni a robbanó motorok okozta túlzott szennyeződést. Hogy a zajártalomtól mennyi ember szenved, az kitűnt a zajelhárítási albizottság és a közlekedésbiztonsági tanács képviselőinek felszólalásából. A zaj, a káros vibrációk a légtér, általában a környezet szennyezésének fogható fel. A hazai viszonyokat jellemzően kiderült, a lakosság közel 30 százaléka a zajtól

szenved. Ez a fajta civilizációs inger feleslegesen igénybe veszi és károsítja a szervezetet. Ezért is foglalkoztak a témával korábban már a KGST keretében folyó környezetvédelmi együttműködésben. Ezért hangzott el javaslat, hogy a csend védelme önálló cikkelyként szerepeljen a törvénytervezetben.

Hangot adtak annak is, hogy a majdani törvény eljött veheti a szennyezéssel összefüggő civilizációs ártalmaknak. Néhány fejlett ország példája igazolja, milyen gondokat jelent az egészséges környezet megővése, hiszen a világ városok utcáit szénmonoxidútnak is nevezik a sok motorfűtést miatt. A kerékpározás nem veszített semmit a népszerűségéből. Ugyancsak kérték a törvény biztosítson lehetőséget a zavartalan kerékpárforgalomhoz, a megfelelő utak kijelölésével. Néhányan megjegyezték: hasznos lenne, ha a környezetvédelemre való nevelésnek még na-

gyobb teret adnának az iskolák, különösen a felsőfokú oktatási intézmények. Szó esett az állat- és növényvilágról is. Szóvá tették az egyes paragrafusok kiegészítésénél, hogy ne csak a különleges, hanem a hazai állatfajokat is védelem illessen — ugyanakkor az emberre ártalmas növények és állatok kiirtására megfelelő szervezetet kell létrehozni. Szóltak azért, hogy az ember károsító fényhatások megszüntetésére készüljön külön jogszabály, és a lakosság pihenésének, testedzésének elősegítésére ne csak a parkokat, tereket, sporttelepeket építsük, hanem az uszodákat is.

A vitát dr. Horváth Imre egyetemi tanár, a SZAB Környezetvédelmi és Urbanisztikai Bizottságának elnöke vezette.

A javaslatokat, összegyűjtött véleményeket az illetékes törvényhozó testületekhez továbbítja a népront megyei bizottsága.

H. M.

Javult a tejiparban dolgozó nők helyzete

Az ÉDOSZ elnöksége pénteken, tegnap azt vizsgálta meg, hogy az elmúlt időszakban mit tettek a vállalatok, az asszonyok, és a lányok helyzetének javítására, a jobb munkafeltételek biztosítása érdekében, figyelembe véve, hogy a tejiparban dolgozók csaknem fele nő.

Az elnökség megállapította, hogy a tejipari vállalatok az új beruházások megvalósulásáig nem rendelkeznek elegendő termelési kapacitással, ezért különösen a tejfelvásárlás csúcsidőszaká-

ban többnyire három műszakban üzemelnek, sőt helyenként vasárnap is dolgoznak. Növeli a nehézségeket, hogy az üzemek területileg szétszórtnak helyezkednek el, a vállalatok munkakörülményei is eléggé kedvezőtlenek.

A helyzet megváltoztatására az üzemekben eredményes erőfeszítéseket tettek egyebek között például, több tízmillió forintot fordítottak szellőzőberendezések felszerelésére, és tartálymosó berendezések beépítésére. Egy-

Ifjúsági parlamentek

Az üzemi, a munkahelyi élet új, demokratikus fórumai, az ifjúsági parlamentek vitáitól volt hangos az idén tavasszal és nyár elején a város, a megye. Nagy készülődés előzte meg, hiszen ez a rendezvénysorozat nem csupán a fiatalokat érintette, hanem a munkahelyek vezetőit és a társadalmi szervezeteit is. A fiatalok képviselői úgy találkoztak velük, mint partnerek: alkotó és tenni kész társak a munkában, a tervezésben, a munkahelyi közéletben, a politikai munkában, s a vezetők is átértékelték azt a felelősséget, amellyel az ifjúsági törvény értelmében tartoznak a jövő munkás, dolgozó nemzedékének.

Csongrád megyében közel háromszáz ifjúsági parlamentet rendeztek. S hogy nem valami „kipipálandó” feladatként fogja föl a társadalom a munkahelyi demokratizmusnak ezeket a fórumait, mi sem bizonyítja jobban, minthogy máris a megyei párt-végrehajtóbizottság összegezte a tapasztalatokat. Az összegezés pedig igazol: az előkészítésbe, a szervezésbe és a bonyolításba fektetett energia meghozta a várt kamatozatot.

A legnagyobb kamat természetesen az, hogy élesztik és ébren tartják ezek a parlamentek az ifjúságunk iránti felelősséget és gondoskodást; fiatalságunk társadalmi fontosságát; ugyanakkor szélesebbre tárják a kapukat a fiatalok aktivitása, munkakedve, politikai és emberi fejlődése előtt. Vagyis egyszerre szolgálják az ifjúság fejlődését, nevelését, érdeklődésének kibontakozását — a felnőtt társadalmat pedig arra ösztönzik, hogy reálisan ítélje meg a kor ifjúságát, és számba vegye vele szembeni kötelezettségeit.

Cimszavakban is hosszúra nyúlta a fel-sorolás, miről tett bizonyosságot megyénk ifjúsága ezeken a fontos fórumokon. A legjellemzőbb megállapításokat hadd soroljuk föl mégis a párt-végrehajtóbizottság elé terjesztett tájékoztatóból. Minde-nekelőtt azt, hogy lépten-nyomon tetten lehetett érní a dolgozó ifjúság társadalmi felelősségérzetét.

Meggyőződhetünk arról, hogy nem kibicelni akarnak a szocialista építésben, nem a markukat tartják a társadalom elé, hanem a felnőtt generációkkal együtt mind tevékenyebben akarnak részt venni a munkában és a társadalmi életben. Nem számlákat fogalmaztak, hanem készségeket mutattak fel; nemcsak bíráltak, hanem önvizsgálatot is készítettek; nemcsak szóra-kozásról beszéltek, hanem elsősorban a munkáról. Fiatalságunkat is magával ragadta az a versenymozgalom, amely hazánk felszabadulásának 30. évfordulója és a párt XI. kongresszusa tiszteletére kibontakozott. Termelési érdeklődésük, munkahelyi feladatvállalásuk többször szóba került, mint elvárásuk. S ha kértek, a kérés sem vetett rájuk árnyékot, mert a szakmai továbbképzés lehetőségeinek bővítését, a pályakezdet, a beilleszkedés elősegítését, a munkaslakás-építés bővítését szorgalmazták leginkább. Ha türelmetlenebb volt egy-egy felszólaló, akkor is a lehetőségekre, az elmulasztott alkalmakra apel-

lált. Anyagi helyzetük megnyugtató, becsületes munkával tudnak és akarnak boldogulni — de úgy érzik, több illetné meg őket az erkölcsi figyelemből. A társadalmi elismerés valahogy vékonyabban jut ki, mint az anyagiak.

Főként a nagyüzemi ifjúsági parlamentek zajlottak le példamutató szellemben. De minthogy az új dolgok nem egycsapásra vágnak maguknak medret, természetesen olyan tanulságai is vannak az ifjúsági parlamenteknek, amelyek a szervezés gyengeségeit vagy ennek a fórumnak a félreértett hivatását mutatják föl. Néhol például kijelölt küldöttekkel tanácskoztak, sértve ezzel a demokratizmus elvét; máshol termelési tanácskozásnak fogták föl; harmadik helyen a bürokratikus értekezletesdi légkör akadályozta meg, hogy alkotó vita és eszmecsere bontakozék ki. Előfordult olyan is, hogy panasz-nappá degradálódott a többre hivatott fórum. Különösen a téveszken változatos a kép és a színvonal, hiszen eredményes tanácskozás éppúgy előfordult a szövetkezetekben, mint szervezési gondatlanság miatt elmaradt parlament.

Az a nagyarányú politikai aktivitás, amelyet Csongrád megye fiatal-sága az ifjúsági parlamenteken tanúsított, nem alkalmi tulajdonsága. Megajánlása, törekvései arra az időre is érvényesek, amikor a javaslatok megvalósítása érkezik el. De hogy ezt a tettekre készséget tovább bátorítsuk és kellőképpen megbecsüljük, természetesen folyamatos figyelemmel kell kezel-nünk a kezdeményezéseket. A megyei párt-végrehajtóbizottság is úgy foglalt állást, hogy „a fiatalok által felvetett érdemi kérdésekkel folyamatosan foglalkozni kell, s azokra rendszeresen vissza kell térni.” Határidőt is szabott erre a vezető párt-testület: két év múlva számot kell adni arról, hogy a helyileg megvalósítható kezdeményezések, javaslatok sorsa miként áll. De ez a két esztendő sem telhet el csendben: az ifjúsági szervezet rendezvényein tájékoztatni kell a fiatalokat a javaslatok sorsáról és megvalósításuk anyagi, technikai és időbeni lehetőségeiről. Különösen az ifjúsági törvény végrehajtásával összefüggő intézkedési tervek számonkérése fontos, s ezeknek a terveknek a kiegészítése az ifjúsági parlamentekben elhangzott jogos észrevételekkel.

Most két esztendeig, az újra esedékes ifjúsági parlamentekig elegendő munkát ad a gyári vezetőségeknek és a KISZ-nek, a téveszke vezetőségeinek, az intézmények irányítóinak, a káteezsek és az AFÉSZ-ek igazgatóságainak és társadalmi szervezeteinek az idei tanácskozássorozat. Az a legfontosabb, hogy anyagi erejük, erkölcsi kötelezettségük, szervező-készségük szerint hozzájáruljanak ifjúságunk politikai nevelésének, szakmai képzésének, ereje és tehetsége kibontakoztatásának ügyéhez — s ezzel ifjúságunk lendületét, szorgalmát, teljes képességét és jóindulatát a szocialista építés számára megnyerjék.

SZ. S. I.

Tájékoztató

A lakásépítő és lakásfenntartó szövetkezetekről

Pénteken a Parlament globelin-terében sajtókonferenciát tartottak, dr. Molnár

H. M.

Frigyes, a SZÖVOSZ elnöke beszámolt a lakásszövetkezetek helyzetéről, fejlődéséről, feladatairól. A tájékoztatót Lakatos Ernő, a kormány Tájékoztatói Hivatalának elnökhelyettese nyitotta meg. Jelen volt Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes.

Jelenleg az országban 318 lakásépítő szövetkezet működik, s az általuk szervezett épülő lakások száma több mint 18 ezer. A szervezés alatt álló szövetkezetektől további 1739 lakás építése várható. Az ötödik ötéves terv kezdetén az eddigi jelentések alapján újabb 62 lakásszövetkezet alakul.

Általános tapasztalat: a lakásépítő szövetkezet a vállalati munkaslakás-építés legelőnyösebb formájának bizonyul. Érvényesül benne valamennyi, a munkások általánosan a bérből és fizetésből élők megillető állami kedvezmény, a vállalati közpénztámogatás, a munkahelyi építési közreműködés, valamint a szövetke-

zeteket megillető egyéb kedvezmények. Az országban ezért a nagyobb üzemek önállóan, a kisebbek egymással társulva alakítanak szövetkezeteket. Ezek egyik fő jellemvonása az öntevékenység. Ennek köszönhető, hogy például az átlagosnál gyakran olcsóbban építhetnek.

Dr. Molnár Frigyes, a lakásfenntartó szövetkezetekről szólva elmondta: jelenleg az országban 664 ilyen szövetkezés működik és 92 519 lakás karbantartásáról, felújításáról gondoskodik.

Az országban immár 139 garázzszövetkezet van, és 9327 tagot számlál. Eddig 6838 garázs épült fel. Hamarosan 1622 készül, és a szervezés alatt álló újabb 33 garázzszövetkezettel együtt a taglétszám várhatóan 4785-tel gyarapodik. Az üdülőszövetkezetekből egyelőre még nem sok van, viszonylag új társulási forma. Eddig nyolc alakult 416 taggal, s már épül az eddig átadott 318 után az újabb 88 üdülő.

(MTI)